

[Økonomi- og budgetministeren.]

heller ikke mener, det i og for sig er stedet til at diskutere spørgsmålet om at nedlægge det økonomiske råd. Jeg kan ikke se, der har været nogen kraftig reaktion imod, at der skulle ske den besparelse på statsbudgettet, men det er altså muligt, vi heller ikke kan blive enige om at spare det beløb. Vi har neutrale organer nok, der kan bedømme den økonomiske situation. Fru Clara Munck har lige fortalt os, at hun først nu har haft tid til at læse de store bankers årsberetninger, hvor man fortæller om, hvor elendigt det står til med vores økonomi. Det må dog være en virkelig objektiv og neutral tilkendegivelse, sådan forstod jeg fru Clara Munck. Men læg mærke til én ting: samtidig har de store banker så store overskud, som de aldrig nogen sinde før har haft. Det er dog ejendommeligt, at vor økonomi kører så dårligt, og at de samtidig kan få stærkt stigende overskud på deres bankvirksomhed. Vi har Nationalbanken, som igennem sine beretninger giver udmærkede objektive vurderinger af landets økonomiske situation. Men jeg er villig til at diskutere, på hvilken måde man mest hensigtsmæssigt finder ud af at skaffe de fornødne oplysninger frem. Jeg tror, at Danmarks Statistik er et meget neutralt organ i den henseende. Men jeg mener ikke, det hører hjemme under denne debat; vi har jo diskuteret det i finansudvalget, og vi overvejer i øjeblikket i regeringen, i hvilken udstrækning vi skal fremme mit forslag.

Endelig vil jeg sige til fru Clara Munck, at når hun siger, det er et sørgeligt lovforslag, må jeg sige: den slags sørgelige lovforslag har vi nu altså haft i ca. 15 år. Der var ét år, hvor det ikke var nødvendigt, og det var i 1963, da socialdemokratiet og det radikale venstre gennemførte en økonomisk politik, som førte til, at vi fik et overskud på betalingsbalancen. Men ellers har det været sørgelige år og sørgelige lovforslag, og det har de været, hvad enten vi har haft den ene eller den anden regering, så sørgeligheden kan ikke blive større i år, fordi vi har haft et mindre valutaunderskud.

Jeg takker i øvrigt for de mange udmærkede økonomisk-politiske betragtninger, som blev fremført i diskussionen her. Jeg mener, vi bør tage dem op. Jeg opfattede nærmest fru Clara Muncks interessante be-

trægtninger her som en slags premiere på den ordførertale, jeg går ud fra den egentlige finanslovordfører skal holde, når vi når til tredje behandling af finanslovforslaget.

Clara Munck: Jeg skal såmænd ikke kommentere ministerens tale her fra talerstolen, den minder lidt om den tale, der blev holdt, da ministeren sidste gang skulle have bemyndigelse til lån, men jeg vil dog berolige ham med, at når jeg sagde, vi tog stilling ved anden og tredje behandling, ligger deri, at sidst ministeren fik en bemyndigelse, gik lovforslaget i finansudvalget, forrige gang igen gik det ingen steder, og jeg vil dog have den sikkerhed, at ministeren måske har brug for tid til yderligere overvejelser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om tilvirkning og forhandling en gros m.m. af mejeriprodukter.

(Lovforslaget (nr. 179) findes i tillæg A. sp. 4755, fremsættelsen i tidenden sp. 3257).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Buchart Petersen: Det af landbrugsministeren fremsatte forslag til lov om tilvirkning og forhandling en gros m.m. af mejeriprodukter har jo længe været undervejs.

Som det fremgår af landbrugsministerens fremsættelsestale, forsøgte den daværende landbrugsminister allerede i 1968 at samle de gældende bestemmelser om mejeriprodukter i en enkelt lov. Selv om mange af bestemmelserne var meget forældede, var det imidlertid ikke dengang muligt at nå frem til et forslag, der kunne tiltrædes af alle repræsentanter for de berørte erhvervs- og forbrugerinteresser.

[Buchart Petersen.]

Efter at vi er kommet i EF, er det klart for alle, at det er påtrængende nødvendigt, at vi får en mejerilovgivning, der er tilstrækkelig smidig til at kunne opfylde det nye behov, der nu er opstået. Vi har jo i mange år været vant til, at de danske mejeriprodukter kun skulle være konkurrencedygtige på eksportmarkederne, og har derfor kun haft behov for et særlig strengt krav til mejeriprodukter til eksport; men efter at importen nu er åbnet, må vi også på hjemmemarkedet kunne fastsætte så strenge krav til de danske mejeriprodukter, at de bliver i stand til at konkurrere med de mejeriprodukter, der importeres fra andre lande.

Samtidig er der opstået større behov, end vi tidligere har haft, og for at kunne fastsætte bestemmelser om kontrol med de importerede mejeriprodukter fremsættes nu et lovforslag, som indeholder ikke så mange detailregler, men til gengæld giver en ret vidtgående bemyndigelse til ministeren til at fastsætte de nødvendige detailregler i bekendtgørelsesform. Jeg tror dog ikke, vi skal frygte, at ministeren vil benytte denne bemyndigelse til at fastsætte bestemmelser, der vil virke hæmmende på produktionsudviklingen. En sådan fare vil der snarere være, hvis der i loven fastsættes for mange detailbestemmelser, som tiden hurtigt vil løbe fra.

Nogle vil måske finde enkelte af de foreslåede detailregler for vidtgående. Jeg tænker navnlig på § 7, stk. 1, hvorefter mejeriprodukter ikke uden ministerens tilladelse må indeholde andet fedt og andre proteiner end mælkefedt og mælkeproteiner, og bestemmelsen i § 7, stk. 2, hvorefter der ikke i lokaler, hvor mejeriprodukter tilvirkes, må behandles eller opbevares andre fedtstoffer eller proteinstoffer end mælkefedt og mælkeprotein. Mejeribrugget har imidlertid ønsket disse bestemmelser fra den gamle smørlov opretholdt, da de tilsigter at værne om det danske mejeriprodukts renommé.

Lovforslagets kapitel 3 opretholder de hidtidige regler om lurmærkningen. Der har været rejst tvivl om, hvorvidt det efter vore

indtræden i EF var muligt at opretholde lurmærkning som et særligt statsligt kvalitetsmærke for danske landbrugsprodukter, men efter hvad jeg nu har fået oplyst, er der ingen tvivl derom mere, og det forekommer derfor rimeligt, at vi opretholder de gamle bestemmelser, der på udmærket måde har hindret misbrug af den goodwill, som er knyttet til dette lurmærke.

Som jeg nævnte før, er det af stor betydning, at vi hurtigst muligt får en tidssvarende mejerilovgivning, og jeg skal derfor på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en hurtig behandling.

Lowzow: Det bliver stærkt udtalt både i bemærkningerne til dette lovforslag og i selve lovforslaget, at man nu samler lovgivningen vedrørende mejeriprodukterne i én lov. Dette turde dog være en tilsnigelse, da den jo stadig breder sig over to love, nemlig inden for landbrugsministeriet og miljøministeriet eller ministeriet for forureningsbekæmpelse, hvor der stadig væk også gribes ind i levnedsmiddellovgivningen. Det vil sige, at vi desværre stadig væk må komme med den beklagelse, at vi ikke kan få samlet disse love nogetsteds. Måske kan vi sige, at vi har fået det lidt mere samlet, nemlig i to ministerier, hvor man tidligere nærmest bredte sig over tre, så vi er i hvert tilfælde på rette vej.

Jeg kan ikke lade være med at komme med en lille bemærkning til de officielle bemærkninger. På første spalte forneden i bemærkningerne omtaler man den gamle lov som affattet i et utidssvarende og svært tilgængeligt sprog, men det er, ligesom ministerens purisme ikke har strakt til, for der står også, at de gamle love er rent kasuistiske. Jeg er ikke sikker på, at alle har en opslagsbog ved hånden, så det ville måske være meget aktuelt, hvis ministeren blot ville forklare, hvad et sådant ord betød. Jeg har desværre kun set det i sidste øjeblik, så jeg har ikke haft tid til at slå det efter, men det kan der måske rådes bod på.

Der står også i lovforslaget, at tilsætnings-

[Løwzow.]

stoffer hører helt under miljøministeriet. Dermed er det jo netop indprentet, at man er delt under to ministerier. Jeg kunne derfor tænke mig at få en besvarelse fra ministeren på, om denne affattelse af paragrafen skal forstås således, at landbrugsministeren nu accepterer, at man i levnedsmiddelloven under miljøministeriet affatter visse paragraffer således, at de er mere bestemmende end landbrugsministeriets love for de samme områder. For i paragrafferne dér står, at landbrugsministeriet kan træffe beslutning om dette eller hint emne, hvis ikke der er strengere regler under miljøministeriet. Jeg er ret interesseret i at få en forklaring på dette spil mellem de to ministerier, da jeg mener, det må være en ren forhandling imellem ministerierne, der burde afgøre dette, og det synes jeg også fremgår af ministerens bemærkninger til § 3.

Jeg kan helt tilslutte mig kvalitetskravene, som man stiller op, det er godt, at vi har de kvalitetskrav, og vi har altid haft gode kvalitetskrav til vore produkter her i Danmark. Men i § 4, stk. 7, kommer man ind på kontrollen, og det kommer igen i selve kontrolbestemmelserne til sidst i loven. Jeg mener, at vi i udvalget må undersøge, om man her ikke går ud over, hvad der almindeligvis kan kræves af kontrol af bogføring, især i henhold til skattelovgivningen osv. Jeg mener, at man under denne lov kun kan kræve det, der er rent nødvendigt for produktionskontrollen.

Jeg vil også gerne spørge ministeren, om det er med henblik på geder eller hvad, at man har indsat § 5 som en hel paragraf i lovforslaget; der står, at der kun må anvendes mælk fra køer til de af loven omfattede produkter — dette siger jeg rent personligt. Jeg forstår ikke, at man har brug for den paragraf i loven, men der må vel være en forklaring på det.

Dernæst bruger man et langt kapitel til at fastslå, at vi skal sikre lurmærket så godt som overhovedet muligt, og det er vel noget, som alle, der arbejder med disse områder, kan gå stærkt ind for. Det har været meget dyrt og meget besværligt igennem en årrække at få fastslået dette varemærke på europæisk plan, og vi må gøre alt, hvad vi kan, for under de muligheder, der er under EF-lovgivningen og den fremtidige handel,

at sikre det, da det kan tjene os på mange områder, også ud over dem, der traditionelt har mødt det.

Derimod mener jeg, der er et andet spørgsmål, man er gået meget let hen over i lovforslaget, og det er spørgsmålet om autorisation. Det kan være, det er mere rigtigt at komme tilbage til under udvalgsarbejdet, og dér vil jeg i hvert tilfælde gerne bede om nogle facts, idet det i lovforslaget meddeles, at der vil komme øgede udgifter på grund af denne autorisation, og at der kan forventes personaleforøgelser i statskontrollen på grund af autorisationen. I lighed med, hvad vi har set i lovforslag fra andre ministerier, forventer jeg at få en opstilling over, hvilke personaleforøgelser denne lov kan medføre, hvilke øgede udgifter for statskassen den må formodes at medføre, og i tilfælde af, at det skal lægges på branchen, hvilke beløb man må formode skal opkræves over produktionsafgifter. Jeg forlanger selvfølgelig ikke dette i dag, men jeg forbereder bare på, at det vil være et vigtigt punkt under udvalgsarbejdet.

Jeg finder også, at det er vigtigt, som den socialdemokratiske ordfører var inde på det, at vi gør os klart, at vi har haft større sundhedskrav til vore produkter end andre lande i gennemsnit af dem, vi skal arbejde sammen med nu, og disse sundhedskrav skal opretholdes; derfor er det vigtigt, at vi opretholder samme krav for importen, idet man ikke kan tage imod kun billige varer fra udlandet, hvis de ikke har den samme sundhedstilstand, som vi har kunnet tilbyde forbrugerne af de hjemlige varer. Derfor er det vigtigt, at landbrugsministeren løbende arbejder inden for De europæiske Fællesskaber for at få de generelle sundhedskrav bragt op i hvert tilfælde til dansk stadi, således at vi, når den endelige harmonisering skal finde sted, da ikke — for at bruge dårligt dansk — skal harmonisere nedad, men at det i hvert tilfælde bliver dansk plan, man går ud fra.

Jeg skal ikke sige mere her under første behandling. Vi skal tage lovforslaget under en velvillig behandling i udvalget, hvor vi altså gerne vil have oplysning om disse rent tekniske ting.

Ministeren beder om hurtig behandling af lovforslaget. Dertil må man sige, at det afhænger af, hvor mange andre love ministe-

[Løwzew.]

ren bliver ved med at fremsætte på dette udvalgsområde, hvor hurtigt vi kommer igennem det, vi skal i hvert fald gøre det, der kan gøres fra vor side.

Jeppe Kristensen: Gennem snart mange år har der fra såvel producents som forbrugers side været talt om ønskeligheden af en nyudformning af lovgivningen på mejeriproduktområdet. Årsagerne dertil har været flere. Nævnes skal den voldsomme udvikling af nye produkter, forældelsen af visse af de gældende regler om produkternes sammensætning, diskussionen om tilsætningsstoffer m. v.

Venstre hilser derfor med tilfredshed landbrugsministerens initiativ og takker for det foreliggende forslag, som godt nok kun omfatter en del af mejeriproduktområdet, nemlig smør, ost, mælkekonserves, fløde og mælkeis, samt for det handelsmæssige område engroshandelen. Vi kunne godt have ønsket at få en samlet lov for mejeriprodukterne, sådan at konsummælk og konsummælksprodukter havde været inkluderet deri, men derom kommer altså en ny lov.

Lovforslaget er udformet som en bemyndigelseslov til landbrugsministeren på en række områder. Fra venstres side havde vi helst set en endelig lovgivning på området, men vi erkender, at der i den kommende tid bliver stillet krav om nye detailbestemmelser, f. eks. med hensyn til vand- og fedtindhold i smør, når fælles regler Danmark og de øvrige EF-lande imellem skal udformes. Hvis den foreliggende lovgivning derfor læses for fast, vil resultatet hurtigt igen være en forældet mejerilov.

Lovforslaget muliggør, at reglerne for import af mejeriprodukter gøres tidssvarende og i overensstemmelse med de krav, der stilles til produkterne, som fremstilles og sælges i Danmark. Et vigtigt mål i forbindelse hermed må være, at danske forbrugere ikke stilles over for en forringelse af den tilvante standard; tværtimod må målet fortsat være, at der skabes mulighed for en yderligere forbedring af de udbudte produkters sundheds-, ernærings- og kvalitetsmæssige niveau.

Fra venstres side har vi ikke mange spørgsmål vedrørende lovforslagets enkelte paragraffer. Forslaget har været forhandlet

forud såvel med forbruger- som med produktionsorganisationer, og størst mulige hensyn til de fremførte synspunkter herfra er indføjet i lovforslaget.

Jeg vil dog gerne fremkomme med et par bemærkninger til §§ 4 og 7. I § 4, stk. 8, står der, at landbrugsministeren kan fastsætte bestemmelser for, hvilke tilsætningsstoffer der må anvendes i mejeriprodukter til eksport. Ordet eksport mener vi ikke, i hvert fald indtil videre, bør stå i loven, og jeg stiller direkte spørgsmålet: hvorfor skal der være forskel på hjemmemarked og eksport?

I forbindelse med § 7 vil jeg gerne nævne, at i landbrugsministerens skriftlige fremsættelse af lovforslaget af 1. februar står der i fjerdesidste afsnit:

„I lovforslagets § 7, stk. 1, er det bl. a. anført, at mejeriprodukter ikke må indeholde andet fedt og andre proteiner end mælkefedt og mælkeproteiner, men at ministeren kan give tilladelse til afvigelse herfra „med henblik på en berigelse af produkterne“. Jeg agter at stille ændringsforslag om, at ordene i anførelsetegn udgår.“

Hvis ændringsforslaget blot går ud på, at disse ord fjernes, er vi fra venstres side betænkelige herved. Vi mener, der kun bør gives tilladelse til en tilsætning, dersom resultatet bliver et endnu bedre mejeriprodukt, end det var i forvejen. Hvis ændringsforslaget derimod giver mulighed for at skabe tvivl om, at et foreliggende produkt virkelig er et mejeriprodukt af sædvanlig høj standard, så er vi betænkelige ved det.

Men vi vil gerne vende tilbage til disse punkter i udvalgsarbejdet, og jeg vil på venstres vegne tilsige velvillig behandling af lovforslaget i udvalget.

Erik Hansen: Dette lovforslag bærer præg af, at man tidligere her i tinget har beskæftiget sig med disse ting. Jeg var også blandt ordførerne, sidst vi beskæftigede os med tilsvarende lovgivning, og jeg vil gerne sige indledningsvis, at også jeg har den anskuelse, at det er godt, man nu får en anledning til at få den taget op og få den, skal vi sige, gjort lidt mere strømlinjet end tidligere.

Det lovforslag, der her foreligger, siger jo ganske tydeligt, at det er en følgelovgivning for, om jeg så må sige, den store levnedsmiddellovgivning, og det vil altså sige, at

[Erik Hansen.]

mange væsentlige ting er taget væk, og det, som nu er tilbage, er 4 områder: smørret, ostene, mælkekonserves og flødeisen. Man kunne jo næsten sige, at det er lidt af en tanke, at vi i dag har det til behandling her i tinget, og at den efterfølgende ordfører er den, han er.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at det er en stribe af love, der nu skal afløses her. Jeg ved ikke rigtig, hvor mange af dem der går igen, men ved en løselig gennemgang synes det at være omkring en snes, og dér må man nok sige, at kan man ved et enkelt lovforslag, som er forholdsvist lille — det tror jeg da man kan sige dette er — virkelig afløse omtrent 20 love med én, så er det en god gerning, der her gøres.

Det fremgår af ministerens fremsættelse, at der her er tale om bl. a. en ajourføring af mejerilovgivningen, men det er alligevel forholdsvist begrænset, hvor omfattende detaljerne i ajourføringen er, fordi, som ministeren siger, det må være en bemyndigelseslov, for man kender endnu ikke detaljebestemmelserne i fællesmarkedet. En af de ting, man ved denne lovgivning må være opmærksom på, er, at de enkelte bestemmelser senere hen bliver udmøntet. Jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til at spørge ministeren, om vi også, hvad anår denne lovgivning, som ved andre landbrugslovgivninger, vi har gennemført under hensyntagen til fællesmarkedets bestemmelser, kan få ministerens løfte om, at ministeren vil orientere landbrugs- og fiskeriudvalget, når væsentlige ændringer sker på disse områder.

Må jeg om et andet afsnit i denne lovgivning, bestemmelserne vedrørende importen, sige, at det er klart, at nu, da vi står i en ny situation, hvor man kan importere mejeriprodukter, man ikke tidligere kunne importere, skal man have nogle bestemmelser ind for at sidestille den danske produktion med den udefra kommende. I og for sig havde jeg den anskuelse, før jeg hørte hr. Buchart Petersen i dag, at danske landbrugsprodukter havde en sådan kvalitet, at man ikke behøvede at stille større krav til dem end tidligere, for at de skulle kunne klare sig i konkurrencen med de udefra kommende, altså de importerede. Jeg måtte forstå hr. Buchart Petersen sådan, at det var hans

opfattelse, at man var nødt til at stramme kravene til danske produkter, for at de kunne konkurrere med udefra kommende. Jeg må sige, at det i og for sig er forbavsende at få denne oplysning, og jeg vil gerne have lejlighed til senere at undersøge, om det virkelig er rigtigt, at vores landbrugsprodukter kvalitetsmæssigt ikke kan konkurrere med dem udefra.

Til slut en bemærkning om noget, som en anden ordfører — jeg tror, det var den konservative hr. Lowzow — var inde på, nemlig spørgsmålet om administrationen. Da man behandlede lovforslaget om fællesmarkedets administrationslovgivning, sagde jeg til den højtærede landbrugsminister, at jeg syntes, det virkelig var en god skik, at man her nøje opstillede, hvad det betød af administrative besværligheder, hvad det kom til at koste administrativt. Denne ros kan jeg ikke gentage her i dag, i hvert fald ikke såfremt jeg skal være i overensstemmelse med virkeligheden. For her har vi netop det klassiske eksempel, at der står, det vil medføre nogle administrative besværligheder, som betyder noget med ansættelse af folk, men der står ikke, hvor meget det vil komme til at koste, hvor mange folk der skal antages, og i øvrigt kun det, at det vil komme til at koste noget.

Jeg tror, dette er noget meget væsentligt, for ofte siger man om folketinget, at det vedtager love uden at have blik for eller kendskab til de administrative konsekvenser. Jeg tror, det kan siges med nogen rimelighed i et vist omfang, men her gør vi i hvert fald opmærksom på det; vi må have disse ting og disse tal på bordet, forinden denne lovgivning vedtages.

Med disse bemærkninger skal jeg sige, at det radikale venstre er indstillet på et sagligt udvalgsarbejde; vi finder, at denne lovgivning er nødvendig.

Poul Dam: Må jeg indlede med at komplimentere landbrugsministeren for dette meget elegante lovforslag. Der er, så vidt jeg kan se, mellem 40 og 50 bemyndigelser i det, og det er lykkedes sprogligt at variere disse bemyndigelser således, at der næsten ikke er nogen gentagelser: det er formuleret på en ny måde hver gang. Det er elegant, det er beundringsværdigt.

Det er også meget elegant, at man har

[Foul Dam.]

fået brugt en lang række paragraffer til at skjule det, der er sagen, nemlig at i fremtiden er herredømmet over disse regler lagt bort fra denne sal over til EF. Det fremgår af, at det alt sammen er bemyndigelser, bevares; men ellers fremgår det jo kun af nogle bemærkninger i fremsættelsestalen og i bemærkningerne til lovforslaget, at det er bedst ikke at skrive for meget i loven, for der bliver nok fastsat nogle nye bestemmelser i EF. Det gør der vel nok, og jeg forstod, at hr. Erik Hansen meget gerne ville have at vide, efterhånden som de nye bestemmelser kom, hvad de gik ud på. Det synes jeg er et rimeligt krav, som man bør imødekomme, så vi dog i hvert fald får at vide, hvad det er, EF bestemmer på vore vegne.

Jeg er ikke så bekymret, som andre har været, over de administrative konsekvenser, for det er der jo taget højde for i bemærkningerne, hvor der står, at det godt kan være, det kommer til at koste nogle flere penge, men at vi så bare vil opkræve nogle autorisationsafgifter. Det kan godt være, at de mennesker, der skal betale autorisationsafgifterne, ville være interesseret i at få at vide, hvad det kommer til at koste, for det vil sige noget om, hvor store afgifterne bliver. Men det vil de jo komme til at opdage efterhånden, og lad os håbe, at de ikke bliver alt for ubehageligt overrasket.

Jeg skal ikke gå nærmere ind i de mange detaljer, der er i lovforslaget, som først og fremmest er detaljer om, hvad ministeren kan bestemme, kun glæde mig over, at kontrollen med, at ministeren bestemmer disse ting, er i de bedste hænder, nemlig i ministerens egne, idet der i § 17, stk. 1, står, at overtilsynet med, at loven overholdes, påhviler landbrugsministeren. Og da loven væsentligt handler om, at han skal bestemme forskellige ting, skal han altså selv føre tilsyn med, at han bestemmer det; det gør han jo også nok.

Men så vil jeg nok sige, at en del vælgere, en del borgere i dette land, vil spørge sig selv: når nu folketinget arbejder med et forslag til lov om tilvirkning og forhandling en gros m. m. af mejeriprodukter, er det så rimeligt, at dette alene drejer sig om det rent tekniske, om en række regler, som har at gøre med varens kvalitet og varens nærmere beskaffenhed? Var det ikke rimeligt,

at denne kontrol og dette tilsyn også omfattede den økonomiske side af produktionen? Altså at man sørgede for, at disse varer blev fremstillet ikke alene så godt som muligt, men også så billigt som muligt, at de ikke alene blev forhandlet så effektivt som muligt, men også så billigt som muligt, at man i det hele taget gjorde en indsats for, at mejeriprodukter kunne blive billigere. De burde være billigere, det ved alle i dette land, og de kunne også være det, men dette ligger jo ikke under landbrugsministeren, det ligger under handelsministeren. Jeg synes, landbrugsministeren burde gøre en indsats for, at det blev muligt for folk at købe nogle af de mejeriprodukter, som skal produceres efter tilsyn under denne lov.

Landbrugsministeren (Ib Frederiksen):

Jeg vil gerne takke for velvillig modtagelse af lovforslaget. Et par af ordførerne har nævnt sproget i det, og hr. Poul Dam var så elskværdig at rose det elegante sprog og nævnte, at det var meget varieret. Det kan måske være årsagen til, at der, det indrømmer jeg, er røget et ord ind, som måske trænger til en lille oversættelse, som hr. Lowzow efterlyste. Hvis det er sådan, at der er ønske om det, er jeg villig til at ændre det til et lidt mere forståeligt sprog, men dette meget omtalte ord skulle altså betyde en lovregel, der omtaler enkelte tilfælde, i stedet for en mere generel regel.

Hr. Lowzow kom også med en personlig bemærkning om § 5, der taler om mælk, der hidrører fra køer. Jeg må da sige, at den opfatter jeg som en understregning af, at det virkelig er mælkeprodukter, vi taler om, og at de også stammer fra de dyregrupper, hvis mælk vi normalt hidtil her i landet har fremstillet mælkeprodukter af.

Jeg er meget enig i de bemærkninger, som flere ordførere var inde på, at det med hensyn til de generelle sundhedskrav og kravene til et kvalitetsprodukt for forbrugerne skulle ende med, at det bliver de øvrige lande inden for Fællesskabet, der kommer op på vores niveau og ikke omvendt. Det har vi sagt tit, og det agter vi at fortsætte med, så, som hr. Jeppe Kristensen sagde, forbrugerne ikke bliver stillet dårligere.

Jeg forstod på hr. Jeppe Kristensen, at der vedrørende dels § 4, stk. 8, dels § 7 om berigelse af produkterne var spørgsmål, man

[Landbrugsministeren.]

eventuelt ville rejse under udvalgsarbejdet, og jeg vil da være villig til at se på, om der skulle være misforståelser på noget punkt, der kan klares af.

Jeg erkender, som hr. Poul Dam gjorde opmærksom på, at det i vid udstrækning er en bemyndigelseslov. Det har vi ikke lagt skjul på, og jeg takker for, at man har anerkendt, at der kan dukke mange ting op hen ad vejen, som det kan være vanskeligt for ikke at sige umuligt at have helt præciseret i et lovforslag.

Hr. Erik Hansen og hr. Poul Dam har rejst ønske om, at landbrugs- og fiskeriudvalget blev orienteret om, hvad disse bemyndigelser blev brugt til, og hr. Erik Hansen nævnede det med de væsentlige ændringer. Nu skal vi ikke tage en diskussion om, hvad der er væsentlige ændringer, men jeg vil da nok sige, at hvis bemyndigelsen skulle bruges til noget, der ikke er tænkt på i lovforslaget, altså det jeg vil forstå ved en væsentlig ændring, vil jeg da love, at vi vil orientere landbrugs- og fiskeriudvalget.

Endelig til hr. Poul Dam, som kom med nogle bemærkninger om mejeriprodukternes, jeg havde nær sagt prisbillighed. Jeg forstod også på hr. Poul Dam, at han var klar over, at det ikke så meget var mit ressort, men om det, der hører ind under mit ressort, vil jeg sige, at danske landmænd igennem mange, mange år har fremstillet mejeriprodukter særdeles billigt, og det er vel faktisk først nu her ved vor indtræden i EF, at landmændene får den pris, som det koster at fremstille mejeriprodukterne. Herom håber jeg, at hr. Poul Dam og jeg er enige.

Jeg takker for velvillig modtagelse af lovforslaget og skal tilsige vores bedste støtte.

Poul Dam: Jeg er ganske enig med landbrugsministeren i, at danske bønder har fremstillet gode og billige varer. Det er derfor, forbrugerne ikke forstår de priser, de skal betale i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner.

(Lovforslaget (nr. 200) findes i tillæg A. sp. 5577, fremsættelsen i tidenden sp. 3524).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erik Andersen (Fr.borg amt): Det foreliggende lovforslag er en udvidelse af den nu gældende lov, idet det omfatter styrelsen af alle universiteter, universitetscentre og højere læreanstalter under undervisningsministeriet. Udvidelsen må betragtes som retfærdig og tilfredsstillende. Lovforslaget er så rummeligt, at det giver de enkelte institutioner mulighed for at foretage den opdeling i hovedområder og fagområder, der ønskes, fastsætte, hvor mange medlemmer der skal være i de kollegiale organer, og hvordan samarbejdet skal være mellem de enkelte. Forslaget imødekommer ønsket om, at det tekniske og administrative personale bliver repræsenteret i de styrende organer med undtagelse af studienævnene. Med den stigende demokratisering af erhvervslivet, offentlige virksomheder og institutioner og med forslaget om medarbejderrepræsentation i aktieselskaber m. v. er det en rimelig udvidelse af demokratiet i de højere uddannelsesinstitutioner, der hermed foreslås gennemført.

Den form, hvorunder lovforslaget giver det tekniske og administrative personale adgang til de styrende organer, er ikke blevet modtaget med ubetinget tilfredshed hos den del af personalet, der er organiseret i faglige sammenslutninger. Disse grupper påberåber sig eneretten til at repræsentere medarbejderne, idet de hævder, at bliver uorganiserede valgt til de styrende organer, kan det medføre vanskeligheder, fordi organiserede lønmodtagere aldrig kan overlade nogen form for forhandlingsret til uorganiserede. Endvidere er der ikke tilfredshed med